

## پاسخ به مهم‌ترین سؤالات درباره آزادسازی سهام عدالت

۱- چگونه متوجه شویم که سهام عدالت داریم یا خیر؟

با مراجعه به سامانه الکترونیکی سهام عدالت به نشانی [samanese.ir](http://samanese.ir) و وارد کردن کد ملی می‌توان اطلاعات لازم را دریافت نمود. در صورتی که فردی فاقد سهام عدالت باشد با این پیام مواجه خواهد شد: "این شماره ملی در سامانه ثبت نشده است."

۲- آیا شرکت‌های غیر بورسی هم وارد بورس خواهند شد؟

سازمان خصوصی سازی به صورت مستمر پیگیری‌های لازم را برای ورود شرکتهای غیر بورسی حاضر در سبد سهام عدالت به بورس انجام می‌دهد. ورود شرکت‌ها به بورس، مطابق مقررات، مستلزم احراز برخی شرایط است که به تدریج انجام خواهد شد. به عنوان نمونه امسال سهام شرکت پتروشیمی تندگویان وارد بورس شد و تعداد دیگری از شرکت‌های سبد سهام عدالت در صدد عرضه سهام خود در بورس هستند.

۳- کسانی که در چند کارگزاری فعال هستند، از کجا بدانند سهام عدالت آنها در سامانه کدام کارگزاری قرار گرفته است؟ آیا این کارگزاری را می‌توان تغییر داد؟

این افراد می‌توانند از طریق تماس با شماره ۱۵۶۹ داخلی ۱ از کارگزار ناظر خود در سهام عدالت اطلاع حاصل کنند. به زودی امکان تغییر کارگزار ناظر فراهم خواهد شد.

۴- سهام عدالت از چه زمانی به طور کامل آزاد خواهد شد؟

در حال حاضر امکان فروش سهام عدالت تا سقف ۶۰ درصد مهیا شده است. مقرر شده در دهه فجر ۳۰ درصد دیگر از سهام آزادسازی شود. ۱۰ درصد باقی‌مانده ظرف مدت یکسال از تاریخ تصویب آیین‌نامه، قابل نقل و انتقال خواهد بود.

۵- چرا برخی‌ها با گذشت مدت طولانی از تقاضای فروش سهام عدالت، هنوز پولی به حسابشان واریز نشده است؟ تا کنون بیش از ۶۰ هزار میلیارد تومان از فروش سهام عدالت تسویه شده است. علت عدم دریافت وجه به احتمال قوی تایید نشدن شماره موبایل یا شبا است. سهامداران می‌توانند با تماس با ۱۵۶۹ و گرفتن کد ۱ از کارگزار ناظر خود مطلع شوند و از طریق کارگزار خود در جریان فرایند فروش قرار بگیرند. در عین حال، دلیل واریز نشدن یا واریز مرحله‌ای وجوه گاه به علت بسته بودن نماد به دلایلی نظیر برگزاری مجامع یا وجود تقاضاهای فروش زیاد و کمبود خریدار است - که اصطلاحاً در بورس به صف فروش معروف است - . با این اوصاف کارگزاران به منظور صیانت از دارایی سهامداران سفارش‌های فروش را در زمان‌های مقدور و مناسب ارائه می‌دهند که گاه زمان‌بر است.

۶- کسانی که شماره شبای آنها به دلایلی نظیر عدم استفاده طولانی‌مدت مسدود شده است، برای دریافت مبلغ فروش خود چه کاری انجام دهند؟

این اشخاص باید به نشانی اینترنتی <https://www.sahamedalat.ir> مراجعه کرده و شماره شبای خود را تغییر داده و سپس منتظر تاییدیه از سوی بانک مرکزی باشند.

۷. کارت اعتباری سهام عدالت چیست؟

این امکان برای دارندگان سهام عدالت مهیا شده که ۵۰ درصد از ارزش روز سهام عدالت خود را با نرخ ۱۸ درصد و دوره بازپرداخت ۳ ساله به صورت وام دریافت کنند. این تسهیلات در قالب قرارداد مباحه و به صورت کارت اعتباری است. مطابق اعلام صورت گرفته، در صورتی که دریافت کننده وام مزبور طی ۳۰ روز همه مبلغ را به بانک برگرداند، مشمول سود نخواهد بود. همچنین در صورتی که وام را دریافت نموده اما به هر علتی هزینه نکند (مبلغ اعتبار در کارت باقی بماند) سودی دریافت نمی‌شود.

۸. آیا کارت اعتباری دارای محدودیت است یا همه جا می‌توان از آن استفاده کرد؟

به طور معمول نمی‌توان با کارت اعتباری وجه نقد دریافت کرد یا از طریق عملیات کارت به کارت مبلغ آن را به حساب دیگری واریز کرد اما می‌توان از طریق همه پذیرندگان کارت‌های شتاب در سراسر کشور (همه فروشگاه‌هایی که دارای پوز بانکی هستند) مبلغ مربوط را هزینه کرد یا از طریق درگاه‌های اینترنتی (خرید اینترنتی) اقدام نمود.

### ۹. چه بانک‌هایی کارت اعتباری تخصیص می‌دهند؟

در حال حاضر بانک ملی این اقدام را شروع کرده و سایر بانک‌ها نیز به تدریج و پس از اعلام در سایت بانک، اقدام به صدور کارت‌های اعتباری خواهند کرد؟

### ۱۰. آیا کارمزد خاصی برای صدور کارت‌های اعتباری در نظر گرفته شده است؟

کارت اعتباری مانند سایر خدمات وام شامل کارمزدهای خاص خود است.

### ۱۱. چگونه می‌توان سهام عدالت را مشاهده و مدیریت کرد؟

برای کلیه افرادی که دارای سهام عدالت هستند کد بورسی صادر شده است. افرادی که از قبل کد بورسی فعال دارند، می‌توانند از طریق سامانه‌های کارگزاری‌ها دارایی‌های خود را مشاهده کرده و در صورت تمایل به فروش رسانند. افرادی که قبلاً کد بورسی نداشته‌اند و روش مستقیم را انتخاب کرده‌اند، می‌توانند جهت اطلاع از دارایی خود به سامانه استعلام و آزادسازی سهام عدالت به نشانی [sahamedalat.ir](http://sahamedalat.ir) مراجعه کنند.

روش‌های فروش سهام عدالت به قرار زیر است:

الف) ثبت درخواست فروش از طریق مراجعه به سامانه‌های فروش سهام عدالت شرکت‌های کارگزاری که فهرست آن در سایت سازمان بورس و اوراق بهادار به آدرس [seo.ir](http://seo.ir) (فهرست سامانه‌های سهام عدالت شرکت‌های کارگزاری از آدرس تارنمای [فهرست سامانه‌های سهام عدالت شرکت‌های کارگزاری](http://seo.ir) قابل دسترس است).

ب) مراجعه حضوری به شعب بانک

ج) ثبت درخواست فروش از طریق مراجعه به وب سایت بانک

لازم است افراد به صورت حضوری یا غیرحضوری به شعب همان بانکی مراجعه نمایند که شماره شبای آن را در سامانه سهام عدالت ثبت کرده‌اند.

### ۱۲- آیا سهام عدالت در حال حاضر دربرگیرنده سهام یک شرکت خاص است؟

سهام عدالت مجموعه‌ای از سهام‌های ۴۹ شرکت است که ۳۶ شرکت از آنها در بورس حضور دارند و ۱۳ شرکت دیگر هنوز وارد بورس نشده‌اند.

### ۱۳- تفاوت روش غیر مستقیم و مستقیم آزادسازی سهام عدالت چیست؟

روش غیرمستقیم: در صورت انتخاب آزاد سازی به روش غیر مستقیم، مالکیت و مدیریت سهام عدالت فرد، با لحاظ مراتب ذیل از طریق شرکتهای سرمایه گذاری استانی ساماندهی خواهد شد و فردی که این روش را انتخاب کرده، نمی تواند سهم‌های موجود در بسته سهام عدالت را به طور مستقیم و موردی به فروش برساند. در این روش سود یا زیان احتمالی به سهامدار بر اساس عملکرد شرکتهای سرمایه‌گذاری استانی خواهد بود.

روش مستقیم: در صورت انتخاب آزاد سازی به روش مستقیم، مالکیت و مدیریت سهام عدالت به صورت مستقیم و بدون واسطه با لحاظ مراتب ذیل به فردی که این شیوه را برگزیده منتقل می‌شود: الف) به میزان سهام تخصیص یافته به هر فرد در شرکتهای سهام عدالت و به تناسب ارزش مقطع واگذاری، تعدادی از سهام ۳۶ شرکت بورسی به فرد تخصیص خواهد یافت. بعلاوه این افراد به ازای سهام شرکتهایی که هنوز در بورس عرضه نشده‌اند، سهام شرکتهای سرمایه‌گذاری استانی خواهند داشت.

ب) در این حالت مسؤولیت مدیریت سهام اختصاص یافته (از قبیل نگهداری یا فروش) به عهده سهامدار است. در عین حال، در راستای حفظ ارزش سهام تخصیص یافته، قابلیت نقل و انتقال سهام مزبور به غیر و فروش آن بر اساس محدودیت‌های زمانی و مقداری تعیین شده توسط شورای عالی بورس صورت خواهد گرفت.

پ) مطابق قانون تجارت این سهامدار از مزایای سهام تخصیص یافته از جمله سود توزیعی بهره‌مند خواهد شد.

### ۱۴- آیا هنوز هم امکان تعیین روش غیرمستقیم و مستقیم وجود دارد؟

این مهلت تا ساعت ۲۴ روز پنجشنبه مورخ ۱۳۹۹/۰۳/۲۹ بوده است و در حال حاضر برنامه‌ای برای تمدید آن وجود ندارد.

### ۱۵- آیا در روش غیر مستقیم هم امکان فروش سهام وجود دارد یا فقط کسانی که روش مستقیم را انتخاب

کرده‌اند می‌توانند سهام خود را بفروشند؟

در هر دو روش امکان فروش سهام وجود دارد. همان طور که در بالا عنوان شد در حال حاضر امکان فروش سهام عدالت برای کسانی که روش مستقیم را انتخاب کرده‌اند، وجود دارد. در خصوص کسانی که روش غیرمستقیم را انتخاب کرده و سهامدار شرکت سرمایه‌گذاری استانی شده‌اند و همین طور کسانی که روش مستقیم را برگزیده‌اند و بخشی از سهام آنها غیربورسی است، مقرر شده شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی در بورس پذیرش شوند و سهام آنها مورد معامله قرار گیرد. از این رو، افرادی که روش غیرمستقیم را انتخاب می‌کنند، خواهند توانست سهام شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی را نگه‌داشته یا در صورت تمایل به فروش برسانند. در حال حاضر یکی از این شرکت‌ها با نماد وسخراج در بورس پذیرش شده و امکان خرید و فروش سهام آن وجود دارد.

#### ۱۶- کدام یک از دو شیوه مستقیم یا غیرمستقیم سود بیشتری دارد؟

این موضوع به عملکرد شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی و اشخاصی که شیوه مستقیم را انتخاب کرده‌اند بستگی دارد. با این حال، پیشنهاد می‌شود کسانی که اطلاعات کافی درباره فعالیت در بورس ندارند و فرصت یا علاقه به یادگیری آن را نیز ندارند، روش غیرمستقیم را انتخاب کنند؛ زیرا فعالیت در هر بازاری از جمله بورس نیازمند کسب دانش و تجربه است.

#### ۱۷- آیا با کد بورسی صادر شده برای سهام عدالت می‌توان سایر سهام‌های بورس یا فرابورس را خرید و فروش کرد؟

کد بورسی صادر شده برای سهام عدالت غیرفعال است. بدین معنا که فروش سهام عدالت از طریق بانک یا کارگزاری از طریق همین کد و بدون فعال‌سازی مقدور است اما چنانچه دارندگان سهام عدالت مایل به خرید و فروش سایر سهام‌های موجود در بورس و فرابورس باشند، لازم است برای فعال‌سازی کد بورسی خود به سامانه سجام به نشانی [sejam.ir](http://sejam.ir) مراجعه کنند.

#### ۱۸- کد رهگیری چیست و در صورت عدم دریافت آن چه باید کرد؟

برای کسانی که روش مستقیم را انتخاب می‌کنند یک کد با عنوان کد رهگیری ارسال می‌شود. در صورتی که کد رهگیری توسط شخص دریافت نشد، باید توجه داشت به طور معمول این کد در جریان آزادسازی سهام عدالت مورد نیاز نیست اما اگر در مراحل بعدی به آن نیاز شد، مرکز تماس و

پاسخگویی سازمان خصوصی‌سازی به شماره ۸۳۳۳۷ (۰۲۱) این کد را در اختیار دارنده سهام عدالت قرار خواهد داد.

۱۹- پیش از این لازم بود کسانی که تقاضای کد بورسی دارند، برای احراز هویت به دفاتر اعلام شده مراجعه کنند. آیا امکان احراز هویت غیر حضوری فراهم شده است؟

بله. با مراجعه به سامانه سجام به نشانی [sejam.ir](http://sejam.ir) و پس از تکمیل اطلاعات، می‌توان در همان سامانه از طریق گزینه «احراز هویت الکترونیکی» بدون مراجعه فیزیکی همه اقدامات لازم را به انجام رساند. با این حال، یادآوری می‌شود برای فروش سهام عدالت نیازی به تکمیل اطلاعات در سامانه سجام وجود ندارد. فعال‌سازی کد بورسی، مراجعه به سجام و احراز هویت در صورتی لازم است که هم‌میهنان مایل به خرید و فروش سایر سهم‌های موجود در بورس و فرابورس باشند.

۲۰- آیا لازم است شماره شبای به خود فرد تعلق داشته باشد؟ آیا می‌توان شماره شبای سرپرست خانواده را برای همه اعضای خانواده استفاده کرد؟

شماره شبای هر فرد باید متعلق به خود او باشد. برای افرادی که به سن قانونی نرسیده‌اند، ولی قانونی آنها باید به بانک مراجعه و اقدام به افتتاح حساب کرده و شبای حساب مزبور را در سامانه وارد نماید.

۲۱- برخی سهامداران اعلام کرده‌اند که نمی‌توانند وارد سامانه سهام عدالت شوند. دلیل این مشکل چیست؟ به دلایل امنیت الکترونیک، شهروندانی که در خارج از کشور اقامت دارند، نمی‌توانند وارد سامانه سهام عدالت شوند. همچنین کسانی که در داخل کشور هستند، در هنگام اتصال به سامانه نباید از وی‌پی‌ان استفاده کنند.

۲۲- تکلیف سود سالانه سهام در هر یک از روش‌ها چه می‌شود؟ افرادی که روش مستقیم را انتخاب نموده‌اند سود عایدی از سهام ۳۶ شرکت بورسی را مانند سایر فعالان بورس دریافت خواهند کرد. بابت ۱۳ شرکت غیربورسی نیز سود سهام شرکت سرمایه‌گذاری استانی به آنها تعلق خواهد گرفت.

کسانی که روش غیرمستقیم را برگزیده‌اند، سود سهام شرکت سرمایه‌گذاری استانی را دریافت خواهند کرد.

### ۲۳- تکلیف سهام افراد متوفی چه می‌شود؟

بنا بر تصویب شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی، مقرر شده سهام افراد متوفی بین ورثه آنها تقسیم شود. این اقدام از سال ۱۳۹۷ آغاز شده بود که در حال حاضر موقتاً متوقف شده است تا فرایند اجرایی آزادسازی سهام عدالت با کیفیت مناسب‌تری پیش رود. با این حال، به زودی وراثت قادر خواهند بود با مراجعه به سایت شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه به صورت آنلاین، گواهی حصر وراثت را در سامانه بارگزاری کنند تا بعد از استعلام مدارک، سهام عدالت بین وراثت تقسیم شود.

### ۲۴- کسانی که سود سهام عدالت دریافت نکرده‌اند، برای دریافت این سود چه اقدامی انجام دهند؟

لازم است این افراد برای دریافت سود سهام عدالت به نشانی [samanese.ir](http://samanese.ir) مراجعه کرده و شماره شبای حساب خود را وارد کنند. شماره شبا می‌تواند مربوط به هر یک از حساب‌های متعلق به فرد در بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی باشد.

### ۲۵- آیا سود سهام عدالت به کسانی که یارانه می‌گیرند یا بسته معیشتی دریافت می‌کنند هم تعلق می‌گیرد؟

سود سهام عدالت ارتباطی به یارانه یا بسته معیشتی نداشته و به همه دارندگان سهام عدالت تعلق می‌گیرد.

### ۲۶- آیا سود سهام عدالت مشمول مالیات می‌شود؟

مالیات مربوط به سود سهام عدالت توسط شرکت‌های سهام عدالت محاسبه و کسر می‌شود. از این رو، مبلغی که به اشخاص پرداخت می‌شود، مالیات جدیدی ندارد.

### ۲۷- آیا نقل و انتقال سهام عدالت به صورت وکالتی قانونی است؟

برابر اطلاعیه‌های مکرر، نقل و انتقال سهام عدالت به طور کلی حتی به صورت وکالتی نزد دفاتر اسناد رسمی غیر قانونی است. این موضوع به اطلاع دفاتر اسناد رسمی رسیده است. سهام عدالت صرفاً در سامانه‌های معاملاتی بورس قابل خرید و فروش است.

۲۸. آیا برای شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی بازارگردانی در نظر گرفته می‌شود که ارزش سهام آنها کمتر از خالص دارایی‌هایشان نشود؟

بله مقرر شده است صندوق توسعه بازار اقدام به بازارگردانی نماد شرکتهای سرمایه‌گذاری استانی تا میزان پنج در هزار سرمایه ثبت شده هر شرکت (در زمان پذیرش) نماید.

۲۹- در برگه های سهام برخی از افراد مبلغ یک میلیون تومان درج شده در حالیکه در سامانه مبلغ ۵۳۲ هزار تومان سهام اختصاص داده شده. چرا؟

در طرح سهام عدالت مقرر شده بود این سهام به میزان یک میلیون تومان به هر فرد و تا سقف ۵ میلیون تومان برای خانواده‌های ۵ نفره یا بیشتر تخصیص یابد و مبلغ پرداخت شده از سوی دولت، طی ۱۰ سال از سود شرکت‌های سبد سهام عدالت کسر شود. با توجه به اینکه سود عایدی در طول ده سال جوابگوی میزان بدهی مزبور نبوده است، در صورتحساب مشمولان در سامانه اینترنتی سهام عدالت عمدتاً ارزشی معادل ۵،۳۲۰،۰۰۰ ریال درج شده است. تعدادی از مشمولان که با تایید نهادهای حمایتی مانند کمیته امداد امام خمینی (ره) یا سازمان بهزیستی کشور از ۵۰ درصد تخفیف در بهای واگذاری بهرمنند شده‌اند، ارزش سهام آنها حداکثر معادل یک میلیون تومان است.

۳۰- آیا امکان افزایش سهام به یک میلیون تومان وجود دارد؟  
در حال حاضر این امکان وجود ندارد.

۳۱- چرا برخی افراد برگه های سهام عدالت را دارند ولی در سامانه سهام عدالت نیستند؟

ثبت‌نام برخی افراد در سال‌های گذشته ناقص بوده و یا اطلاعات آنها در موعد مقرر به سازمان خصوصی‌سازی ارسال نشده است. برگه‌های عضویت که هم‌اکنون در اختیار مشمولان سهام عدالت قرار دارد، فاقد اعتبار است و ملاک صرفاً سامانه سهام عدالت به نشانی [samanese.ir](http://samanese.ir) است.



۳۲- آیا برنامه‌ای برای کسانی که دارای سهام عدالت نیستند، وجود دارد؟

سهام عدالت در مقاطع گذشته و بر اساس قوانین و مقررات مصوب، طی ۱۹ مرحله بین گروه‌های مشخص از جمله افراد تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان بهزیستی، روستاییان و عشایر، کارگران فصلی و ساختمانی، کارکنان و بازنشستگان لشگری و کشوری و... توزیع شده است و در حال حاضر امکان تخصیص سهام عدالت به افراد دیگر وجود ندارد.

۳۳- آیا نمی‌توان سهام عدالت موجود را بین کل جمعیت ایران تقسیم کرد؟

با توجه به مقاطع ثبت نام مشمولان در سال‌های گذشته و نهایی شدن فهرست آنها، صدور صورتحساب دارایی تخصیص یافته به افراد و توزیع سود در سال‌های مختلف، این دارایی را نمی‌توان از افراد کنونی بازپس گرفته و به کل جمعیت کشور تخصیص داد.

**توجه بسیار مهم:**

**در حال حاضر هیچ‌گونه ثبت‌نام جدید سهام عدالت انجام نمی‌شود. مراقب افراد سودجو باشید.**